

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 12. An si Filiusfamilias plus cæteris Fratribus pro Patre laboret, & aliquid ultra suam sustentationem ex labore suo ac industria lucretur, potest ex tali lucro pretium operarum suarum subtrahere, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

quod surripuit, nisi constet hoc tantumdem surripuisse, vel nisi Pater expressè, aut tacitè condonârit.

Q. 12. An si Filius-familias plus cæteris Fratribus pro Patre laboret, & aliquid ultra suam sustentationem ex labore suo, ac industria lucretur, potest ex tali lucro pretium operarum suarum subtrahere, Patre inscio?

Resp. Nihil potest sibi assumere, si parentes egeant ejus obsequio: quia filius ex pietate debet ejusmodi obsequia utrique parenti indigenti. Quòd si parentes non egeant ejus obsequio, & plus lucretur, quam impendat, juxta multos potest operæ stipendium petere, sicut potest alteri locare operas, ex l. 10. ff. de Obseq. ibi, *pietatem liberi parentibus, non operas debent.* Quòd si nihil petat, nihil potest clam surripere: quia tunc censetur gratis laborare; & alioqui si petivisset, Pater potuisset eum repellere, & ejus loco accipere alium, qui gratis, aut viliori pretio, aut melius servivisset. Ergo cum Pater non contraxerit cum filio, ei non debet salarium, præterea etiamsi deberetur illi salarium, non ei licet surripere Patre vivo; quia illud lucrum recensetur inter bona adventitia, quorum possessio, & usus-fructus pertinent ad Patrem donec filius emancipetur.

Multi tamen docent in tali casu Filium-familias

Z 8

mil.

milias, qui laboravit cum voluntate mercedem aliquando percipiendi, sed quam ex metu Patrem offendendi petere non ausus est, posse retinere aliquid suo labori congruens, quod Patrem mortuo ex bonis surripuit, deductis sustentatione, & usu fructu: quia, inquit, filius non debet esse deterioris conditionis, quam extraneus, cui ejusmodi merces deberetur: neque tenetur pro Patre non indigente gratis laborare. Et licet in foro externo censatur gratis laborasse, cum nullam pactio- nem inierit; tamen hæc præsumptio non habet locum in foro interno, cum ille semper habuerit voluntatem contrariam. *Ita Bartol. Decius. Navar. Lessius. Cabassut. &c.*

Q. 13. An qui rem furtivam emit, tenetur illam restituere Domino?

Resp. I. Qui rem furtivam emit mala fide, sciens, vel dubitans esse furtivam, tenetur eam restituere, si habeat, vel ejus pretium in defectum furis si non habeat, nec possit recuperare. *Est communis.* quia injustitiam commisit rem alienam mala fide, sibi accipiendo contra voluntatem Domini: unde tenetur ratione injustæ acceptionis. Nec potest à Domino exigere pretium furi datum, sed jacturam illam malitiæ suæ, ac imprudentiæ imputare debet, *ex Tob. 2. Videte, ne fortè furtivus sit, reddite eum Dominis suis; quia non licet nobis, aut edere ex furto aliquid, aut contingere.*

Resp.